

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav románských studií

Posudek diplomové práce Tereza Niedermaierové

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radka Mudrochová, Ph.D.

Oponentka: Mgr. Magdalena Kučerová, Ph.D.

Ústav románských studií FF UK

Název diplomové práce: *Slovotvorný proces tronkace a jeho prezentace a uchopení v učebnicích francouzštiny na úrovni B1*

Obsah a cíle práce. Předkládaná diplomová práce se zabývá tematikou slovotvorného procesu tronkace a jeho uchopením v učebnicích FLE (francouzština jako cizí jazyk) s úrovní B1 dle SERRJ. Cíl práce je jasně nadefinován na samém úvodu, a tak si dovolíme jej přímo ocitovat: „*Za hlavní cíl této práce autorka považuje obecné zpracování slovotvorného procesu tronkace jako procesu krácení slov a jeho postavení z hlediska současné didaktiky.*“ (s. 3). Diplomová práce tyto vytyčené cíle a postup jejich plnění dodržuje a v závěru shrnuje výsledky, k nimž bylo dospěno.

Formální aspekty práce. Diplomová práce je psána kultivovanou češtinou. Je zde velmi patrná snaha o odborné vyjadřování hodné akademického diskurzu, do nějž se zajisté řadí i zpracování diplomového úkolu. Pochybení nebo nedostatky jazykového rázu se v práci vyskytují zřídka a nabývají spíše charakteru stylistického, formulačního, např. opakování totožných konstrukcí, srov. např. s. 4: „*Praktická část je zaměřena na prezentaci a uchopení tronkace ve třech vybraných učebnicích francouzštiny na úrovni B1 a je rozdělena na dvě části. První část práce je zaměřena na...*“ „*Volba vhodného synonyma by zde byla na místě. Mnohdy jde o prohřešky z nepozornosti, kdy došlo pravděpodobně k reformulaci větné konstrukce: „V této části práce tronkaci definuje pomocí obecných slovníků:...”*“ (s. 9).

Seznam nastudované a použité literatury je dostačující pro potřeby vybraného diplomového úkolu. Autorka zohledňuje nejen francouzsky psané zdroje, ale i české uchopení, příp. odkazuje na odchylku v terminologii v anglosaském světě v rámci tzv. extragramatické a marginální morfologie, kam je řazena i zkoumaná forma abreviace. Na uvedené prameny je také adekvátně odkazováno v souladu s požadovanou ISO normou. Po grafické stránce nelze práci nic vytknout. Systematicky je používán jednotný font písma pro totožné partie a zvolené formátování je čtenářsky přívětivé. Grafická úprava tabulek a grafů je oku libá a čitelná, a v textu je na ně řádně poukazováno.

Hodnocení obsahu práce. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí, teoretickou a praktickou. Obě jsou proporčně vyvážené a logicky uspořádány. Teoretická část čítá dvě kapitoly. První kapitola se věnuje obecně slovotvorným procesům krácení ve francouzštině, přičemž je specifikuje nejen terminologicky, ale vyjadřuje se i k jejich vývoji a členění v rámci francouzského lingvistického prostředí. Nakonec ale i stručně charakterizuje analyzovanou tematiku v českém jazyce. Druhá kapitola se pak již věnuje pouze tronkaci a jejím základním způsobům vzniku. Charakterizuje i specifické formy tronkace jako krácení vlastních jmen, nebo

anglicismy, případně lexikální amalgámy. V teoretické části cituje autorka řadu lingvistů, již se otázce tronkace věnovali, ale pracuje i s obecnějšími zdroji a porovnává jednotlivá uchopení. I když je každá nová kapitola řádně uvedena, bohužel není adekvátním způsobem shrnuta, takže teoretická část končí vymezením lexikálních amalgámů bez jakékoli závěrečné sumarizace.

Další část je, jak jsme již uvedli, praktického, neboli empirického, rázu. Čítá celkem čtyři kapitoly, přičemž některé jsou velmi stručně děleny a jejich rozložení mohlo být tedy lépe promyšleno. Praktická část v sobě nese v podstatě dva empirické výzkumy, jež na sebe navazují. První se zaměřuje na výskyt tronkovaného lexika ve vybraných učebnicích francouzského jazyka; excerptce materiálu probíhala manuálně. Počet získaného vzorku se zdá, ku mému překvapení, poměrně nízký, proto mají i proporční výpočty lingvistické analýzy tronkace ne příliš vypovídající hodnotu. Tabulky 1 a 2 mohly být spojeny, neb se v mnohém opakují. Naopak jsou zajímavé poznatky ohledně prezentace tronkace v učebnicích a zejména odlišná politika jejich zařazení např. ve slovníčku učebnice. Druhá část praktické části má formu dotazníkového šetření. Vybrané tronkované lexémy byly dosazeny do ankety určené pro žáky zkoumané jazykové úrovně. Dotazník má progresivní charakter, a tak je možno ověřit jednak znalost a užití tronkovaného lexika, ale i zpětně vyzvat žáky o samostatné vytvoření tronkace z původních slov. Výsledky jsou přehledně shrnuty formou grafů a tabulek a řádně okomentovány.

Praktická část je překvapivě zakončena shrnutím, za nímž je ale závěr, který v podstatě duplikuje tuto partii. Navíc v něm dochází ke střídání slovesných časů, a tak působí celý text velmi nekompaktně. V této podobě je shrnutí naprosto nadbytečné.

Francouzské résumé by si zasloužilo jazykovou revizi.

Výše popsané vede ke konstatování, že diplomovou práci předloženou Terezou Niedermaierovou je možno doporučit k obhajobě, neboť splňuje požadavky kladené na akademickou práci magisterského grádu. Práce působí celkově dobrým dojmem. Mezi její silné stránky patří zejména provedený výzkum dvojího rázu a zdařilá logicky vystavěná teoretická část, která vystihuje problematiku tronkace a zkracování obecně. Slabším místem je ono problematické shrnutí, které se mělo nacházet u obou částí odděleně, v rozsahu max. 1NS, a francouzsky psané résumé, jemuž by prospěla důkladnější jazyková korektura.

Otázky/komentáře k obhajobě:

- 1) Z jakého důvodu se někdy vymezuje tzv. marginální (extragramatická) morfologie vůči klasické a jaké procesy pojímá? Kteří francouzští lingvisté se k danému uchopení přiklánějí?

Hodnocení: **v ý b o r n ě**

Datum: 25. května 2020|

Podpis: Mgr. et Mgr. Radka Mudrochová, Ph.D.